

köşe bucak DÜNYA

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

mart - nisan 2024 - sayı: 71 fiyatı: 85 tl

ISSN 1301-7687
772301768007

► Van ► Juliet'in Evi ► Kaş'ın Hikayesi ► Büyükşehir Haber ► Ulu Camii ► Buz Tırmanışı

HAYATIMIZ ELEKTRİK

Yaşamın her alanında kullandığımız elektrik ürünlerinde;
sektörde lider markaların temsilciliğini üstlenen,
size kurumsal çözümler sunan Konya Enerji'de hizmetinizde!

**SELÇUKLU
BELEDİYESİ**

**BİNLERCE YILLIK
TARİHİYLE
SİLLE
SİZLERİ BEKLİYOR**

YENİ UÇUŞ NOKTAMIZ: MELBOURNE

TURKISH AIRLINES

AVUSTRALYA

ALİ SAMİ PALAZ
alisamipalaz@gmail.com

EDITÖRDEN

MEĞER BUNUN İÇİNİMİŞ...

Bunu anladığımda bin yaş birden yaş aldığımı hissettim. Meğer iş ya da gezi için dünyanın bir doğusuna bir batısına gidişlerimin ya da kuzeyinden güneyine sürüklenişlerimin ardında başka bir neden varmış.

Tüm o seyahatler; meğer bir cevap, bir açıklama ya da bir düğümün çözülmesi içinmiş. Aslında tüm o yolculuklar, bir telli, bir ecir, bir aydınlanma içinmiş. Bazen bir kelam veya bir lokma için almışım onca yolu. Meğer o an o saniye orada olmazsam olmazmış, olamazmış.

Anladım ki doğduğum andan bugüne saniyeler anlık değişse, olaylar az biraz farklı olsa hayat arkadaşımı tanımadan tamamlayacakmışım dünya yolculuğumu. Meğer sürüklendiğim o seyahat diğer yarımı bulup getirmek içinmiş.

Seyahatlerim için sürüklenmek tabirini özellikle kullanıyorum. Çünkü çoğu zaman planlandığım yerlere değil sürüklendiğim yere gidiyorum. Bu sürüklenmeyi iyi manada kullandığımı bilmenizi isterim.

Bazen kaderin sahibi beni teskin etmek için gezdirir arzında,

Hüznüm gider, öfkem diner, yaralarım merhemlenir, uslanır, öğrenir ve sonra dönerim yurduma.

Bazı yollara, hiç yaşamadığım duyguları yaşamak için düşmüş olduğumu anlarım.

Meğer göz göze gelmem gereken bir yetim çocuk için gitmişim onca yolu.

Meğerse bir dizin dibine çöküp iki çift laf işitmek için binlerce kilometre tepmişim.

Aslında o seyahat göz aydınlığı evladım için yaptığım mülhem bir yolculukmuş.

Kaderin sırlı kutusunda sakladıkları aşikâr olunca anladım tüm bunları.

Çıkınımda biriktirdiklerimden memnunum, yazılana razıyım.

Rüzgârın önündeki yaprak neyse, nehirde yüzen odun parçası neyse ben oyum.

Bilmesem de maksat hâsıl olmuş ve kapanmış bazı dosyalar.

Anladıklarım anlamadıklarımın yanında cılız bir ışık gibi olsa da yolculuk devam ediyor...

Gülümseyişle...

YouTube : Köşe Bucak Dünya
YouTube : Ali Sami Palaz

DAHA FAZLA TATİL, DAHA FAZLA MİL!

Turkish Airlines Holidays, uçuş ve konaklamayı bir araya getirerek avantajlı tatil paketleri sunuyor. Hem daha uygun fiyatlarla tatil yapabilir hem de mil kazanabilirsiniz.

Daha fazla bilgi için: turkishairlinesholidays.com

TURKISH AIRLINES
HOLIDAYS

İÇİNDEKİLER

10

BURSA
ULU CAMİİ

18

JULIET'İN
EVİ

24

BUZ
TIRMANIŞI

30

BÜYÜKŞEHİR
HABER

36

VAN

46

GÜLSÜN
AYDOĞDU İLE
SÖYLEŞİ

52

KAŞIĞIN
HİKAYESİ

58

PORTFOLYO

BİR LEZZET MOLASINA NE DERSİN?

REZERVASYON
(0332) 323 64 77

[f](#) [i](#) /missmutfakcom

www.missmutfak.com

ONLINE MENÜ

Güçlü Yarınlarla Enerji Dolu Adımlarla

Her an, her yerde güçlü bağlantılar kurarak, enerjiyle dolu yarınla doğru ilerliyoruz.

Benian Çulhaoğlu
Davranış Bilimleri Uzmanı

AŞKIM SEYAHAT

YURT DIŞINDA YAŞAMAK, HEM ÇALIŞIP HEM DE SEYAHAT ETMEK MÜMKÜN

Günümüzde pek çok genç yurt dışına çıkmak için hayalini kuruyor. Ancak uçak, konaklama masrafı, vize alma güçlüğü derken bu arzu hayal olmaktan öteye geçemiyor.

Oysa Work and Travel adlı kültürel değişim programı sayesinde bu mümkün. Her yıl dünya üzerinde binlerce genç, yaşadığı ülkenin dışına çıkıp birçok kıta ve ülkenin kültürü ile tanışma fırsatını yakalayabiliyor. Böylece kendi masraflarını karşılayarak, ailelerine yük olmadan farklı bir ülkede çalışıp yaşayabiliyorlar.

Work and Travel, gençlerin hem kendi kültürlerini tanıtarak hem de diğer ülkelerde yaşayan gençlerle tanışarak birbirlerine değer kattığı bir kültürel değişim programıdır. Amerika başta olmak üzere İrlanda, İngiltere, Kanada gibi birçok ülkede yapılıyor. Birkaç aydan bir ya da iki yıllık olanlara pek çok farklı türde seçenek mevcut. Süre ve süreç ülkeden ülkeye değişiyor. İster adı Work and Travel, ister Working Holiday ya da Working Study olsun size kattığı şey özünde aynı: yaşamınızın beki de en büyük deneyimini sunuyor olması.

Yurt dışında kazanacağınız iş ve yaşam deneyimi neden önemli? Çünkü bu sayede katılımcılar gelecekte iş ve sosyal hayatlarında olumlu etkisini görebilecekleri farklı deneyimler kazanırlar. Şöyle ki:

Belki de hayatınızda ilk defa ülkenizden çıkıp başka bir ülkeye seyahat edeceksinizdir. Yeni yerler keşfedersiniz: parklar, meydanlar, müzeler, başka şehirler hatta ülkeler...

Yeni bir kültürle tanışırsınız. Bir ülkede yaşamak turist olmaktan farklıdır. Yerel halkla etkileşimde bulunmak, onların

gündelik hayatını görmek, yaşamak kültürel anlamda büyük birikim kazandırır.

Farklı ülkelerden arkadaşlar edinebilirsiniz.

İngilizcenizi geliştirirsiniz. Çünkü gün içinde pratik yapma şansınız olur.

Yabancı bir ülkede iş tecrübesi kazanmış olursunuz. İleride yapacağınız iş başvurusundaki CV'nizde önemi bir detaydır. Kazandığınız tecrübeyle ilgili bir iş olmasa bile şüphesiz adaylar arasında sizi farklı kılacaktır. Yabancı dil bilginizle de diğer adaylar arasında öne çıkarsınız.

Maddi olarak ailenize yük olmazsınız. Kazandığınız parayla yaşamayı, kendi ayaklarınız üzerinde durmayı öğrenirsiniz. Kısacası iyi bir yaşam tecrübesi kazanırsınız.

Sorumluluk almak, tek başına sorunlarla başa çıkmak zorunluluğu sosyal hayat becerilerinizi geliştirir. Öz saygınız artar.

İleride yapacağınız yurt dışı seyahatlerin önünü açar. Artık daha cesaretli ve tecrübelisinizdir. Üstelik dil problemi ortadan kalkmıştır.

Unutulmaz hatıralar biriktirirsiniz.

Work and Travel, ne sadece çalışmak ne de sadece seyahat etmektir. Her ikisini de sunar size. Bir gün siz de bu deneyimi yaşamak isterseniz öncelikle bu işi yapan güvenilir bir şirketle iletişime geçmelisiniz. Doğal ve milli parklar görevlisi, cankurtaran, garson, tezgâhtar, bakıcılık vb. işlerde çalışmanız mümkün. Bazı ülkeler üniversitede öğrenci olma şartı arar. Bir başka kıstas yabancı dildir. Mülakatta başarılı olmanız için en az orta seviyede İngilizce

bilmeniz gerekir.

1993 yılında bir Türk firması aracılığıyla böyle bir fırsat yakalamıştım. Community Service Volunteer olarak Londra ve Edinburg'da iki ayrı projede çalıştım. Görevim MS hastası yatalak bir kadına bakıcılık yapmaktı. Böyle bir organizasyonda yer almamın "hayatımın kaldıraç noktası olduğunu," söylemeliyim. Zorluklar yaşasam da şüphesiz yaşamımın en büyük kazanımı oldu. Londra'dayken Paris, Amsterdam, Belçika'yı gezdim. Yurt dışı tecrübem sayesinde profesyonel iş yaşamına adım atarken İngilizce dil sınavını başarıyla geçtim. Kazandığım özgüven ve artan cesaretim sayesinde 30 yıldır dünyayı tek başıma geziyorum. Seyahat tecrübelerimi, gezilerimi paylaştığım yayımlanmış 10 kitabım var. Hatta orada yaşadığım deneyimim, 26 yıl sonra yazdığım Gezgini, Özgür, Hoş, Akıllı Beş Karış Havada adlı eserimle okurlarla buluştu.

Bu sürecin zorlukları da yok değil. Ülke değiştirirken, yaşam şartlarına ve iş hayatına uyum sağlamak, memleket ve aile özlemi derken biraz bunaltıcı olabiliyor. Bu süreçte en önemli şey sabır ve olumlu düşündürmektir. Sonuçta sınırlı sayıda gün; çabucak geçiyor ve bir daha geri gelmiyor. Üzülüp sıkılmak yerine her günü her anı değerlendirmek doğru olacaktır. Ülkenize döndüğünüzde bütün zorluklar unutulup yaşanan anılar hatırdaki kalıyor.

Siz de dünyanın bir ucunda hem çalışıp hem de seyahat edebilirsiniz. Bu deneyim sayesinde tüm bu tecrübeleri edinebilir, geleceğinize çok daha farklı bir perspektiften bakabilirsiniz. Dilerim hayallerinize kavuşursunuz...

Savasan
emaye mutfak eşyaları
Amacı aynı, Ruhu farklı

emayenin
geçmişten geleceğe
keyifli yolculuğu

Emayenin
Geçmişten Geleceğe
Keyifli Yolculuğu

Efsanelerin Gölgesinde Huzurlu Bir Nefes:

Bursa Ulu Camii

Yazı ve Fotoğraflar: **Yusuf Sülükçü**

Bursa, binlerce yıldır; eski ismiyle Keşiş Dağı, yeni ismiyle Uludağ'ın eteklerinde, savaş ve barış dönemleri için en korunaklı, tabiatının ve coğrafyasının güzelliği ile insanlar için en elverişli yerleşim yerlerinden biri olmuştur. Osmanlıların kuruluşundan sonra ilk fethedilen yerlerden biri olmuş, fetihten sonra payitahtın merkezi olmuş ve başkent buraya taşınmıştır.

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın deyimiyle bir başkent daima başkenttir. Bursa, bugün nüfus bakımından ülkemizin en büyük 4. Şehri konumundadır. Ülkemizin en güzel yerlerinden biri olan bu şehir hem il merkezi hem de ilçeleriyle tarihî ve turistik açıdan mutlaka gezi güzergâhlarının arasında yer almalıdır. Coğrafi güzelliklerini, gezmek isteyenlerin kendilerinin görmeleri için bırakıp sözü fazla uzatmadan, tarihi güzelliklerini ta-

nıtıp görmek isteyenler için bir merak uyandırmak maksadıyla şehrin tarihî bir mekânının tanıtımına geçmek istiyoruz: Bursa Ulu Camii.

Bursa Ulu Camii veya diğer adıyla Camii Kebir, belki de hakkında en çok efsane ve menkıbe anlatılan camidir. Hakkında anlatılan efsaneler caminin inşa edilme niyetiyle başlar. O zaman yapım aşamasındakilerle birlikte caminin efsanelerine de değinerek camimizi anlatmaya başlayabiliriz.

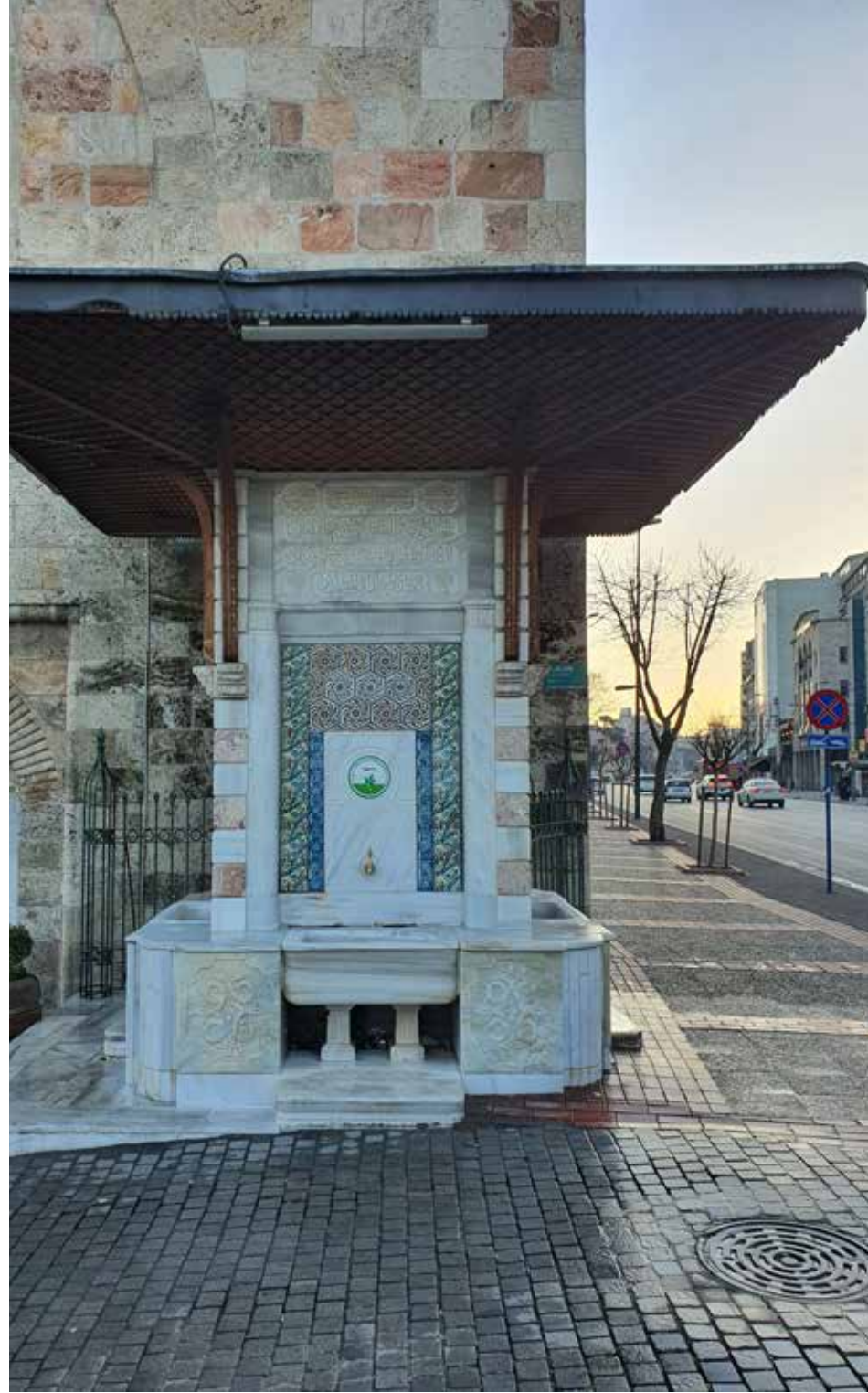
Caminin inşa sebebi olarak anlatılan efsaneye göre dönemin padişahı olan Yıldırım Bayezid, Rivayete göre Sultan Bayezid, Niğbolu Zaferi öncesinde savaşı kazanırsa 20 cami yaptıracağına dair adak adamıştı. Zaferden sonra damadı 1396'da Niğbolu'da Avrupa'nın en güçlü şövalyelerinden müteşekkil Haçlı Ordusunu yendikten sonra dönemin

alimlerinden ve aynı zamanda damadı olan Emir Sultan 20 cami yerine 20 kubbeli tek bir cami yaptırmasının daha uygun olacağını ve adağını yerine getirmiş sayılacağını söylemiştir. Bu efsane-nin doğru olma ihtimali zayıftır. Çünkü bir büyük zafer kazanmış hükümdar ve aynı zamanda devlet başkanının, ülkesi ve onun payitahtı için zamanına damgasını vuracak büyük ve ihtişamlı bir eser vermesi âdettendi. Yıldırım Bayezid de aynı yolu takip etmiş olmalıdır.

Caminin yeri konusu araştırılırken, Emir Sultan Hazretlerinin, "Rüyamda Resulullah(SAV) bana caminin yerini gösterdi, camiye oraya yapacağız!" dediği ve caminin bugünkü, Uludağ'ın eteklerinde yüksekçe bir yerde bulunan bugünkü yerini gösterdiği rivayet edilmektedir.

Camii hakkındaki efsaneler bununla bitmez. Caminin yeri tespit edildikten sonra söz konusu arsa üzerinde evi ve bahçesi olanların mülkleri ya karşılıklarının fazlasıyla satın alınır ya da benzer yerlerden benzeri mülkler verilir. Ancak bir rivayete göre bir yaşlı kadın caminin yapılacağı yerdeki evini vermek istemez, vezirler, hatta bizzat sultan kadının ayağına gider, ikna etmeye çalışırlar. Fakat yaşlı kadının kararından dönmez. Sonuçta İslam hukukuna uygun şekilde davranmışlar arsayı zorla almamışlardır. Ancak camii yine de belirlenen yere mimar Muhammed Ali Neccar 1396-1399 yılları arasında yaptırılmış, yaşlı kadın evi ise ölünceye kadar caminin tam ortasında kalmıştır. Daha sonra o yer mirasçılarından satın alınsa da o kısmın ibadet yeri olmasını istenmemiş ve bu alan 1630 yılına kadar boş bırakılmıştır. Bir diğer rivayete göre ise önceleri evini vermek istemeyen yaşlı kadının, gördüğü bir rüya üzerine evini bağışladığı ve verilen ücreti de iade ettiği yönündedir. Selçuklu dönemi eserlerinde mesela Konya/Beyşehir Eşrefoğlu Camii'nde de caminin tam ortasına gelen alanda, caminin nemlendirilmesi için bir "kar kuyusu" açılması, aynen Ulu Cami'deki gibi üstünün açık bırakılması, Emir Sultan Camii'nde de belki de eskiden şadırvan olarak kullanılan bugün bir havuzun olması da, evin verilmemesi gibi bir rivayet vuku bulmuşsa bile ikinci rivayetin daha doğru olduğu ve bu şadırvanın bir mimari tercih olduğuna dair deliller arasında sayılabilir.

Camiiyle ilgili diğer efsaneler arasında ilk hutbe ve namaz kıldırmak üzere Yıl-

dırım Bayezid'in damadı Emir Sultan'ı seçtiği, ancak Emir Sultan'ın ise sırrına vakıf olduğu kendini halktan gizleyen evliyalarından olan Somuncu Baba'yı bu iş için ehil gördüğü, Somuncu Baba'nın "Bizi fâş(açık) ettin, artık bize yol göründü!" diyerek Emir Sultan'a sitem ettiği, ilk hutbesinde Fatiha Suresi'ni, her biri daha üst derecedekilerin anlayabileceği şekilde 7 farklı şekilde tefsir ettiği, camiden çıkarken ona hürmet etmek isteyen halk tarafından 3 kapıda aynı anda gö-

ründüğü de bulunmaktadır.

Yine rivayetlere göre Ulu Camii, Müslümanlar için en önemli 5 ibadethane arasında yer alır. Diğer dördü ise şunlardır: Mekke'de Kabe, Medine'de Mescid-i Nebevi, Kudüs'te Mescid-i Aksa, Şam'da Emevi Ulu Cami.

Günümüze gelecek olursak; cami yaklaşık 4000 m2'lik bir alan üzerine inşa edilmiştir ve güney cephesinde, biri Yıldırım Bayezid, diğeri Çelebi Mehmet tarafın-

dan zamanında yapılmış 2 minaresi bulunmaktadır. Camii oldukça yüksek, geniş ve ferahdır. İçinde aynı anda 5000 kişi namaz kılabilir. Caminin günün her saatinde ziyaretçileri mevcuttur.

Bursa Ulu Camii, Osmanlı mimarisine geçişi de temsil eden çok kubbeli camilerin ilki olması açısından mimari anlamda da oldukça önemlidir.

Caminin ortasında yer alan ve suyu Uludağ'dan getirilen bugünkü şadırvan İstanbul'dan sürgün gelen Çelebizade Abdülaziz tarafından 1630 yılında, yaptırılmıştır. Şadırvanın yapılırken de esere diğer eserlerin bazısında olduğu gibi çeşitli manalar yüklenmiş, mesela şadırvan için suyu 33 yerden akıtan lüleler konmuştur ve bunlar adeta bir tesbihat oluşturmuşlardır. Mühendislik açısından şadırvanın üstündeki açıklık hem caminin aydınlatılması hem de caminin temiz hava sikülasyonu için mükemmel konumda bulunmaktadır. Şadırvan'ın üstünün önceleri açık olduğu sonraları ise bir camekânla kapatıldığı belirtilmektedir. Şadırvanın yanında bulunan sütunda bulunan su ile ilgili "Kâle'l-lâhu Melikü's-Settâr: Cennât'ün-Tecrî min Tahtihe'l-enhâr(Maide/85). (Melik ve Settâr olan Allah buyurdu ki; (size) altlarından ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetler var)" şeklindeki hat dikkat çekmektedir.

Ulu Camii'nin içinde 192 farklı, en usta hattatların elinden çıktığı söylenen hat sanatının çok güzel örnekleri olan ayet-i kerimeler, esmalar, dualar ve hadis i şerifler bulunmaktadır. Camii içinde çok miktarda, metnin yansıması/aynadaki görüntüsü şeklinde Müsenna tarzı hat istifleme örneği bulunmaktadır. Camideki hat örneklerinin hepsinde ayrı bir sır olduğu söylenmekte ise de en çok, vav harfinin bulunduğu sanat örnekleri efsanelere ve gizli anlamlara konu olmuştur.

Ana giriş kapısının sağında bulunan, vav harflerinin daire şeklinde istiflendiği hattın sırrının hâlâ çözülmediği söylenmektedir.

Tek vav harfinin bulunduğu ve ucunda lale motifi bulunan hat sanatı için anlatılan efsane şöyledir: Cami yapımında çalışan işçilere her gün ekmek dağıtan Somuncu Baba, camii tamamlandıktan sonra bir gün Hızır Aleyhisselam'ın camide namaz kıldığını fark eder. Hızır(AS)'ın

yanına giderek, naz makamında, ondan her gün bu camide namaz kılmasını, aksi hâlde orada olanlara kendisinin Hızır olduğunu söyleyeceğini ifade eder. Hızır da bu isteği kabul eder. O günden sonra Hızır(AS)'ın günün herhangi bir vaktinde bu vav hattının altında namaz kıldığına inanılmaktadır.

İç içe geçmiş vav harfinin bulunduğu küfî ve sülûs yazı karışımı hat örneğinde ise Münafikûn Suresi 8. âyetin bir kısmı yer almaktadır: "ve li'llahî'l-izzetu ve lirasûlihî ve li'l-mu'minîne ve lâkinne'l-munafikîne lâ ya'lemûn (Halbuki asıl güç ve izzet Allah'ındır, resulünün-dür, müminlerindir; fakat münafıklar bunu bilmezler!)". Burada Allah'ı temsil eden vav en büyük, rasûlü temsil eden onun küçüğü olarak kucağında, müminleri temsil eden vav onun kucağında iç içe yazılmış ancak "münafık" kelimesi bunların dışına çıkarılarak yazılmış, böylelikle hatta, münafıkların İslam dairesinin içinde görünürken aslında dışında olduğu anlamı yüklenmiştir.

Ulu Camii'nin doğu kapısı tarafında yüksekçe bir yere asılan ve bir camekânla

korunan siyah örtü Kâbe kapısının örtülüdür. Mısır seferiyle Halifelik makamına geçen Yavuz Sultan Selim, Kâbe'nin örtüsünü yenisiyle değiştirmiş, eski örtüyü ise Bursa'ya getirtip Ulu Camii'ye hediye

etmiştir. Saf altın iplik ile üzerine ayetler işlenmiş olan örtü yüzyıllar boyunca kararmadan kalmıştır. Zamanla caminin rutubet alması üzerine işlemleri dökülmüş olduğundan günümüzde ayetler

parlak ışık altında görülebilmektedir.

Ulu Cami'nin minberi de İslam sanatının şaheserlerindendir. Ceviz ağacından yapılmış ve siyah renge boyanmış olan minber, dünyanın en güzel, en ince işlenmiş, benzersiz sanat eserleri arasındadır. Muhteşem minberin ustası Hacı Muhammed bin Abdülaziz, Kur'an-ı Kerim'deki ayet sayısına karşılık gelen 6 bin 236 adet parçayı geometrik şekilde oymuş, bunları künde-kârî tekniğini kullanarak tutkal ve çivi kullanmadan bir araya getirerek minberi yapmıştır. Minberin her iki yüzü simetrik değil, farklı geometrik desenlerle inşa edilmiştir. Doğu yönündeki geometrik işlemlerin güneş ve etrafındaki gezegenleri simgelediği, aralarındaki uzaklıkları gerçek uzantıları ile orantılı olduğu, batı yönündeki işlemlerin ise galaksi sistemini simgelediği ifade edilmektedir. Minber aynı zamanda desenler açısından Selçuklu üslubundan Osmanlı üslubuna geçişi de temsil etmektedir. Ziyaretçilerin minbere zarar vermesini engellemek amacıyla bugün cam çerçeve içerisinde koruma altına alınmıştır.

Ulu Cami yapıldıktan sonra deprem, yangın vb. sebeplerden dolayı hasar görmüş ve birkaç defa restore edilmiştir. İlkinde Ankara savaşında Bayezid'e karşı galip gelen Timur, sonrasında Karamanoğlu Mehmed Bey'in Bursa kuşatmasında (1413) cami, dış cephelerine odun yığılarak yakılmaya çalışılmıştır. 1421 yılında tekrar ibadete açılan caminin 1494 tarihli ilk tamir vesikasından başlayarak 1862 yılına kadar 23 tamir vesikası bulunmaktadır. Camiye sonradan ilaveler yapılmış, müezzin mahfili 1549, taş vaiz kürsüsü 1815'te camiye eklenmiştir. 1855 yılındaki büyük depremde caminin, batı minaresinin dibindeki kubbe ile mihrap önü kubbesi dışında kalan on sekiz kubbesi çökmüş, yeniden inşa edilmiştir. 1889 yılında çıkan bir yangında minarelerin ahşap olan külahları yanmış, sonrasında yanan kısımlar kagir olarak yeniden yapılmıştır. 1958 Büyük Çarşı yangınında kuzey avlusunun da yanmasından sonra 1960'larda yapılan restorasyonda önceki yangınlardan kaynaklanan tahribatları kapatan sıvalar kazınmış, kuzey kapısı aslına uygun olarak yenilenmiştir. En son restorasyon

ise 2006 yılında yapılmış, minber camla korumaya alınmış ancak minbere binlerce zarar verilmiştir.

Hem Müslümanlar hem Bursa açısından oldukça önemli olan bu eserin kalbinde nefeslenip, huşu içinde ibadet edebilirsiniz duasıyla...

Ahşabın hikayesi burada başlar

HASAN KULU

ORMAN ÜRÜNLERİ

Laminat Parke , Isıl İşlem Ahşap Palet ve Sandık, Kamelyalık Kereste,
F. Joint Lamine Profil ve Panel, İnşaatlık ve Doğramalık Kereste, Fırınlı Masif Çam ve Kayın Parke,
Fırınlı Taban Lambri, Döşeme Tahtası, İthal OSB ve PLYWOOD

0332
444 5856

www.hasankulu.com
info@hasankulu.com

Ağaç İşleri Sanayi Kırımlı Sk.
No:35 PK 42300 Selçuklu/KONYA
Faks: 0332 2493176

HASAN KULU
Orman Ürünleri A.Ş.

ROMANTİZM KOKAN MÜZE *JULIET'İN EVİ*

2015 yılıydı. İtalya, Slovenya, İsviçre olmak üzere 33 gün süren bir seyahate çıkmıştım. Roma, Napoli, Siena, Milano derken yolumu Verona'ya düşürdüm. Shakespeare'in ünlü eseri Romeo ve Juliet ile ilgili bir müze ev olduğunu öğrenir öğrenmez heyecanıma yenildiğimi itiraf etmeliyim.

İtalya'da hızlı trenle hemen her yere ulaşabilirsiniz. İstasyona yakın bir yerde konakladığınızda gider gitmez vakit kaybetmeden şehri kucaklarsınız. Bu kez de öyle oldu. Otelim istasyona çok yakın, dolayısıyla bulmakta zorluk çekmedim. Yeni yerler görececek olmanın heyecanıyla,

çantayı odama bırakır bırakmaz gezmeye başladım. Hem de Romeo ve Juliet'i yaşatan, beni buraya sürükleyen meşhur müze Casa di Guilietta'dan...

Öncelikle belirtmeliyim ki Juliet ya da İtalyanca yazımıyla Giulietta, Shakespeare tarafından yaratılan kurgusal bir karakter; dolayısıyla hiç bir yerde yaşamamış. Ancak "Juliet'in Evi" olarak adlandırılan bu evde bir öykü kahramanının yaşamış olduğuna inananların sayısı azımsanmayacak denli çok. Peki, Verona'daki XIII. yüzyıldan kalma bir ev nasıl olur da sonsuza dek Romeo ve Juliet'i yaşatmayı başarabilir?

Cevap isminde saklı: bu taş ev bir zamanlar Cappelletti olarak bilinen Dal Capello ailesine aitmiş; kasaba sakinleri de Capello ile Juliet'in soyadı olan Capulet arasındaki benzerlikten ötürü bu evi "Juliet'in Evi" ilan etmişler. Kısa süre içinde turistlerin başlıca uğrak yerlerinden birisi haline gelmiş. Günümüzde Colosseum'dan bile daha ünlü. Evin girişinde içeri girmeye çalışan kalabalık bunun en iyi göstergesi.

Bina 1200'lerden kalma. 1950'li yıllarda müzeye dönüştürülmüş. Her ne kadar her şey kurgudan ibaret olsa da burada olmak heyecan verici. Üst katta: 1968

Yazı ve Fotoğraflar: **BENİAN ÇULHAOĞLU**

yılında çekilen, İngiliz-İtalyan ortak yapımı, Franco Zeffirelli'nin yönettiği *Romeo ve Juliet* filminde kullanılan birtakım eşyalar sergilenmiş. Sözde Juliet'e ve diğerinin Romeo'ya ait olduğu söylenen iki kıyafet hafızamdan silinmeyecek gibi. Freskler, resimler, seramikler kısacası her şey oyunun hikâyesini yansıtacak şekilde düzenlenmiş. Mobilya ve döşemelerin geneli XVI ve XVII. yüzyıllara ait. Ziyaretin bedeli ise 6 €.

Ancak burayı ilgi çekici kılan asıl şey: balkon ve altındaki Juliet heykeli. Her gün yüzlerce insan, balkonda fotoğraf çekmek için müzeyi ziyaret ediyor. Eserin en önemli yeri sayılan "balkon sahnesi"ni bilmeyen yoktur: yıldızlı bir gecede Juliet balkonda, Romeo da balkonun altındadır; birbirlerine olan duygularını büyüleyici aşk sözcükleri ile açıklarlar. O gecenin sonra Romeo, her gece Juliet'in odasına balkondan gizlice girer...

İlginç olan XX. yüzyıl başlarında evin orijinal halinde balkon olmaması. Sonradan ilave edilmiş. Sanırım o meşhur sahneyi düşünerek "Juliet'in evi balkonsuz olmaz," demişler.

Balkonun altındaki bronz Juliet heykeli efsane olmuş. Sağ göğsüne el sürmek şans getiriyormuş. Nişanlanmak, evlenmek için burayı fırsat bilenler de yok değil; hatta aşka şansı kapalı olanlar

için bir nevi hac yeri burası. Heykelin arkasındaki duvara, sonsuz aşkı arayan, romantik ruhlardan gelen mesajların yazılı olduğu post-itler, mektuplar yapıştırılmış.

Pek çok kişi, Juliet'e aşk hayatları hakkında yakınan, tavsiye iste-

yen mektuplar gönderiyor. Binanın ikinci katındaki gönüllü bir Juliet grubu da onlara cevap yazıyor. Bu aynı zamanda 2010 yılı yapımı *Aşk Mektupları* (*Letters to Juliet*) adlı bir filme de konu olmuş.

Mektup yazmadım, keşke yazsaydım, diyorsanız boş yere üzülmeyin; sırf bunun için bilgisayarlar var, oturup yazabilirsiniz. Hatta üzerinde "Juliet burada yaşıyor, ona yaz" diye yazılı küçük bir posta kutu-

su bile koymuşlar. Kısacası aşk beyannamesi kaleme almak için en doğru adres burası.

Juliet'in evi olur da Romeo'nun olmaz mı? Sözde evi Casa di Romeo'yu aramaya

başlıyorum. Kime sorsam Juliet'in evini söylüyor. Haritada belirtilmiş olsa da Romeo'nun evini bilen bir Allah'ın kulu yok. Epeyce aradıktan sonra buluyorum. Ne yazık ki kapalı. Açılacağı da yok. Kapısını bile görmek yeterlidir, diye düşünürseniz Via Arche Scaligere'ye gitmeniz gerekir.

Bu gezide kesin olarak bilinen tek şey: Shakespeare'in eseri için seçtiği şehrin Verona olduğu. Ancak bu durum gerçek büyüğü bozmuyor. Yıllardır dünyanın her yerinden binlerce turist, yolculuklarına romantik bir mola verip Juliet'in Evi'ni ziyaret ediyor. Kim bilir belki bir gün sizin de yolunuz aşk kokan bu eve düşer...

Adres:

Juliet'in Evi (Casa di Giulietta)
Piazzetta Navona, 37121
Verona, İtalya

GlobalTurk

www.globalturk.com

BUZ TIRMANIŞI

Yazı ve Fotoğraflar: **Levent Ateş**

İlkbaharda doğada vadiden aşağı akan bir su, insana huzur ve dinginlik hissi verir, fakat kışın bu görsel şölen farklı bir manzaraya dönüşüyor. Dev bir buz şelalesine dönüşen bu manzara ona tırmanmak isteyenlerin artık rüyası haline geliyor. Yüksek efor isteyen bu tırmanışlarda sporcular öncesinde hazırlık yaparak yaşam kalitesini ve beden sağlığını dengede tutmaları gerekiyor.

Türkiye’de buz tırmanışı için uygun ve donmuş şelaleler açısından en zengin bölgenin Erzurum Uzundere olduğu söylenebilir.

Buz tırmanıcıları, sabahın ilk ışıkları ile birlikte farklı ülkelerden gelen sporcular hedefe ulaşmak için buz tutan yollar ve köprülerden zevkli bir yürüyüşe başlarlar. Aslında bu, tırmanış öncesi hem tırmanışa hemde ekip çalışmasına bir hazırlıktır

Her buz tırmanışı için farklı rotalar ve zorluklar bulunuyor. Her ne kadar çığ tehlikesi bulunmasa da sporcular bu yürüyüşte kar kaplı alanda yürürken düşme ve sakatlanmalara karşı çok dikkat etmektedirler

Tırmanma bölgesine ulaşan sporcular titizlikle kullanacakları tüm malzemelelerini tekrardan gözden geçirerek hazırlıklara başlarlar.

Buz tırmanışı, donmuş sulardan oluşan tırmanış rotalarını içeren bir tırmanma disiplindir. Rotayı tırmanmak için buz tırmanıcısı için, özellikle Özel tasarım kramponlar, emniyet kemerleri buz vidaları ve iplerle düşmeye karşı buz-

da emniyet alan sporcular için kazma, çekiç, karabinalar, kask, soğuk havaya karşı kıyafetler gibi aletler de vazgeçilmezdir. Azerbaycan’dan misafirimiz olan, UIAA’ya bağlı Buz Tırmanışı Komisyonu’nun icra sekreteri, UIAA gençlik komitesi başkanı, Azerbaycan Dağcılık Federasyonu başkanı, Avrupa-Asya Dağcılık ve Tırmanma Derneği Başkanlık Divanı Üyesi olan İsrail Ashurly, kendisi ile birlikte bulunan ekibe rotayı belirleyerek liderlik yapıyor.

Çetin ceviz isimli şelale heybeti ve geniş alanı ile en görkemli olanlardan birisidir. Aynı anda birkaç takım tırmanış yapabilmektedir. Her tırmanışta altta sporcunun emniyetinden sorumlu. Düşme

risklerine karşı emniyet ipini takip eden bir sporcu bulunmaktadır.

Sporcular, Şelalelerin en önde gelenlerinden olan Anatolia Pillar, Çetin ceviz, Yolaltı, Soru İşareti, Sol Kroşe ve Sakala Çarpan Şelaleleri başta olmak üzere yükseklikleri 25 ile 300 metre arasında değişen 28 farklı şelaleye tırmanış gerçekleştirmektedirler

Zorlu bir yürüyüş sonrası hedefe ulaşılır. Deneyimli insanlar bu buz tutan şelaleye tırmanarak zirveye ulaşmış gurur ve mutluluk yaşarlar.

Nadya Oleneva

14 Ekim 2023 yılında 38 yaşında 8.167 metre (26.795 feet) yükseklikte duran Nepal’deki Dhaulagiri l’in zorlu tırmanışını gerçekleştirirken trajik bir sonla karşılaşan Rus dağcı Nadya Oleneva 2020 yılında Erzurum /Uzundere ilçesinde,

Yine elim bir kazada aramızdan ayrılan Emrah Özbay anısına her yıl düzenlenen buz tırmanışlarında konuşumuz olmuşt.

Nadya Oleneva Rusya’nın seçkin kadın dağcılarının birisi ve prestijli Piolet d’Or ödülüne iki kez aday gösterilen onuruna sahipti. Kadın dağcılara verilen kayda değer bir Rus ödülü olan Steel Angel’in dört kez aday gösterilmesi ve iki kez kazananı olarak tanındı.

Otuz sekiz yaşındaki Nadya Oleneva dünyanın en iyi tırmanıcılarından biriydi. Mükemmel bir büyük duvar tırmanıcısı ve dağcılık eğitmeniydi ve kariyeri boyunca teknik açıdan zor birçok tırmanış gerçekleştirmiş oldukça deneyimli bir dağcıydı.

Nadya Oleneva, Roman Abildaev ve Rasim Kashapov 8.167 metrelik Dhaulagiri oksijen takviyesi olmadan tırmanıyorlardı. Cumartesi sabahı erken saatlerde tırmanışa başladılar. Dört saat sonra Abildaev 6.680 metrelik Kamp 2’ye ulaştı. Üç dakika sonra Kashapov geldi ve Oleneva’yı beklediler ama Oleneva gelemedi. Kashapov onun nerede olduğunu görmek için geri döndü ve araştırmalara başladı. Malesef onun yürüyüş batonunu ve yokuştan aşağı kaydığına dair kanıtları buldu. Kashapov ile Abildaev tüm aramalarına rağmen akşam karanlığına yaklaştıklarından Ana Kamp’a inmek zorunda kaldılar.

Ertesi günlerde Arama kurtarma ekipleri Oleneva’nın cansız bedeni yaklaşık 6 bin 100 metre yükseklikte bulunduğunu açıklamaları üzerine tüm umutlar son buldu.

Her yıl şubat ayında yapılan bu tırmanışta Sporcular festival öncesi Erken yatıp, iyi dinlenip, yüksek bir enerji Erzurum /

Uzundere'nin kuzey doğusuna bulunan Cevizli'ye yola düşmekte. Güzergah üzerinde bulunan Tortum Gölü ve Tortum Şeleleri bölge ziyaretçileri için ayrı bir güzellik taşımaktadır. Tortum gölünde bulunan şelalelerden birine ulaşabilmek için yerel halkın balıkçılıkta kullandığı küçük tekneler ile hedefe ulaşmak gerekmektedir.

Tortum Gölü, Erzurum ilinin Uzundere ilçesi sınırlarında Tortum Çayı üzerinde 18. yüzyılda oluşmuş bir heyelan set gölüdür. Kemerli Dağ yamacından kopan kalker blokları çayın önünü kapatmış, yaklaşık 50 m yüksekten düşen sular Tortum Şelalesi'ni oluşturmuştur.

Tortum Şelalesi

Dünyaca ünlü sporcular, olağanüstü bir gayret ve çaba göstererek 25 ila 300 metre arasında değişen şelalelere nefes kesen tırmanışlara imza attarken Zaman zaman renkli görüntülere sahne olmaktadır.

Gününü sonunda tırmanıştan dönen sporcuların yanan ateşin başındaki muhabbetleri ve tırmanış ile ilgili yaşadıklarını anlatmaları ile son bulmaktadır.

Dokuz Eylül Üniversitesi mezunu olan ve 2014 yılında geçirdiği bir kaza sonucu hayatını kaybeden Türk Dağcılık Milli Takım Sporcusu ve Türkiye Dağcılık Fede-

rasyonu Antrenörü Emrah Özbay'ın anısına gerçekleştirilen tırmanışlar, Tortum ve Uzundere'de yapılmaktadır

Dünyanın önde gelen profesyonel sporcunun katıldığı zorlu buz etabında son dönemde Emrah ÖZBAY'ında arkadaşı olan Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Kültür Spor Daire Başkanı Çetin BAYRAM

çabaları ile Dokuz EYLÜL Üniversitesi'nin katkılarıyla, İzmir ilinde kaya tırmanışında dâhil edilmesiyle festival dahada renkli bir hale gelmiştir. BAYRAM ülkemizin turizm ve doğal güzellik anlamındaki zenginliğini gösterdiğini ifade etmiştir.

Uzundere İlçesi Cevizli Köyü'nde geçtiğimiz yıllarda keşfedilen adını Dokuz Eylül Üniversitesi'nden alan 'Dokuz' ve 'Eylül' ismi verilen 2 şelale ile yeni rotalar dâhil edilmiş oldu.

KONYA'NIN YENİ KÜLTÜR SANAT VE BULUŞMA NOKTASI DEPO NO: 4

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin Darü'l-Mülk Projesi kapsamında şehrin kültür ve turizm hayatına kazandırdığı eski Tekel Binası Depo No: 4 Yoğun ilgi görüyor.

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin Türkiye'nin en büyük ihya projesi olan Darü'l-Mülk Projesi kapsamında restorasyonu tamamlanan eski Tekel Binası - Depo No: 4 açıldığı 5 Aralık 2023'te hizmete girdi.

Yıllardır atıl vaziyette duran bina bugün kafe, galeri, atölye olarak kullanmaya başladı. Kafe dükkanından kitap yada hediyelik eşyanızı alabileceğiniz, kafesinde soluklanıp çayınızı yudumlayabileceğiniz, daimi ve değişken sergileri gezebileceğiniz bir yer artık DEPO:4. Dijital sergi odalarının yanı sıra atölye çalışmalarında yapıldığı Depo: 4 Konya'nın kültürüne önemli bir katkı sağladı.

Konya büyükşehir Başkanı ve İlçe Belediye başkanlarının katılımıyla 5 Aralık 2023

te açılan DEPO: 4 açılış konuşmasında Başkan Altay "Konya'nın kadim kültürünü yeniden açığa çıkarıyoruz" dedi

Depo No:4'te düzenlenen programda konuşan Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Altay, geçmişte tek el deposu olarak kullanılan binanın Büyükşehir Belediyesi tarafından kamulaştırılarak sergi ve kafeteryadan oluşan bir alana dönüştürüldüğünü ifade etti.

DEPO NO:4 "DARÜ'L-MÜLK PROJESİ" NİN BEŞİNCİ PROJESİ OLARAK TAMAMLANDI

Türkiye'nin en büyük ihya projelerinden olan Darü'l-Mülk Projesi kapsamında 20 farklı noktada proje yürüttüklerini aktaran Başkan Altay, "Bunların bir kısmı tamamlandı, bir kısmı devam ediyor, bir kısmının proje aşamaları sürüyor. Ama biz adeta büyük planın bir çerçevesi olarak nakış nakış işliyoruz ve yapbozun parçalarını tek tek yerine koyuyoruz. Bütüncül olarak baktığınızda bir resim ortaya çıkmaya başladı. Depo No:4 ile birlikte beşinci proje tamamlanmış oluyor" diye konuştu.

"DEPO NO:4", SERGİ ALANI VE KAFETERİYE'YA DÖNÜŞTÜRÜLDÜ

Depo No:4'ün Büyükşehir Belediyesi bünyesine alındığı günden itibaren yoğun bir çalışma neticesinde bir sergi alanı, kafeterya ve gençlerin uğrak noktası olacak bir alana dönüştürüldüğünü dile getiren Başkan Altay, güzel bir restorasyon çalışması olduğunu belirterek, başta proje imarı Ömer Selçuk Baz olmak üzere emeği geçenlere teşekkür etti.

"MEDENİYETİMİZE AİT NE VARSA GÜN YÜZÜNE ÇIKARMAYA ÇALIŞIYORUZ"

Gençlerin yeni uğrak noktası olacak Depo: 4 de 16 farklı enstalasyonun bir-birinden farklı görünmesine rağmen birini tamamlayan bir görüntü oluşturduğunun altını çizen Altay, Darü'l-Mülk Projelerinin umut edilen süre olan 2026 yılı sonunda tamamlandığında şehrin yeni bir görünüme kavuşacağına işaret

etti. Altay, "Medeniyetimize ait ne varsa gün yüzüne çıkarmaya ve teknolojinin bize verdiği imkânlarla Türkiye'ye örnek projeler oluşturmak için çaba sarf ediyoruz" şeklinde sözlerini tamamladı.

Henüz gitmediysen, Depo No: 4 Mevlana caddesinde

ALPER GEZERAVCI UZAY YOLCULUĞU SONRASI İLK GENÇLİK BULUŞMASINI KONYA BİLİM MERKEZİ'NDE YAPTI

Türkiye'nin ilk insanlı uzay misyonu kapsamında Uluslararası Uzay İstasyonu'nda 14 gün geçirerek çeşitli deneyler yapan Alper Gezeravcı, görevini tamamlayıp dünyaya döndükten sonra ilk gençlik söyleşisini, Konya Bilim Merkezi'nde öğrencilerle bir araya gelerek yaptı.

Türkiye'nin ilk astronotu Gezeravcı'nın, Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından şehre kazandırılan TÜBİTAK destekli Türkiye'nin ilk ve en büyük bilim merkezi Konya Bilim Merkezi'nde gerçekleştirdiği söyleşiye Konyalı çocuklar ve gençler büyük ilgi gösterdi.

“BEN SİZLERLE GURUR DUYUYORUM”

Türkiye'nin uzay alanında hedef koyduğu 10 kutlu programdan bir tanesini başarılı bir şekilde tamamlamanın gururunu yaşadıklarını ifade eden Gezeravcı, gençlere hayallerinin peşini bırakmama-

ları tavsiyesinde bulunarak şöyle konuştu:

“Ben sizlerin yaşında küçük bir çocukken çok daha kısıtlı televizyon imkanlarında, çok daha kısıtlı sinema imkanlarında uzaya dair bir şey gördüğümde, izledi-

ğimde şöyle bir durup bir adım geriye çekilirdim. Bu izlediğimiz şeyler başka milletlerin hayali, başka insanların hayali.

‘Başka insanların hayaliyle mutlu olmaya çalışma, elinde ne varsa ona sarıl ve sadece onunla mutlu ol’ diye kendime tel-

kin ederdim. Sayın Cumhurbaşkanımızın yeni yüz-yılımıza ışık tutan vizyonu, Cumhuriyetimizin koyduğu 10 uzaya ilişkin stratejik hedeften tamamı, kademe kademe ilerleyecek olgunlaşma aşamalarını tamamlayarak hedefe ulaşacak şekilde devam ediyor. Kendi potansiyelinizden hiçbir zaman şüpheye düşmeyin. Ben sizlerle gurur duyuyorum.”

ÖĞRENCİLERİN SORULARINI CEVAPLADI

Söyleşi esnasında Uluslararası Uzay İstasyonu’nda geçirdiği günlerden bahsederek uzay deneyimlerini paylaşan Gezeravcı, kendisini heyecanla dinleyen öğrencilerden gelen soruları da cevapladı.

“KONYA BİLİM MERKEZİ HARİKA BİR MERKEZ”

Programdan sonra açıklamalarda bulunan Gezeravcı, Konya Bilim Merkezi’yle ilgili övgü dolu sözlerle sarf etti. Gezeravcı, “Bütün güzergahların buluşma noktasında memleketimizin her tarafından kardeşlerimize kapılarını açmış, bilimle ilgili her türlü merak ettiklerini cevaplayacak ve ülkemizin ikinci dalyaya adım attığı yeni Türkiye Yüzyılı’nda

hedeflediği bütün yollara imkan tanıyacak, oraya gidişe vesile olacak bütün araştırma imkanlarını bünyesinde barındıran harika bir merkez” ifadelerini kullandı.

“BU BULUŞMALAR GENÇLERİMİZİN KAPASİTESİNİN FARKINDALIĞINA VESİLE OLUYOR”

Türk gençlerinin enerjisiyle, heyecanı, varlıklarını her ortamda belli eden müthiş bir kapasiteye sahip olduğunu dile getiren Gezeravcı, “Bu kapasitenin farkında olmayabilirler. İşte bu buluşmalar bu farkındalığa vesile oluyor. Ben onların yaşındayken şu anda gerçekleşen şeylerin hiçbirisini hayal edemiyordum. Devletimizin kararlılığıyla bugünlere gelindi. Ülkemizin hakikaten bu alandaki güçlü iradesiyle devlet büyüklerimizin başka milletlerin hali hazırda yaşadıkları rüyayı bu memleketin çocuklarının da yaşama hakkı olduğunu, bu rüyanın paydaşı olmaları gerektiğini inançlarıyla bugünlere gelindi. İnşallah bundan sonra çok daha güzel işlere onlar imza atacak” dedi

Gençlik buluşmalarının ilk durağı Konya’da, Uluslararası Uzay İstasyonu’nda yaşadığı deneyimleri, geleceğin bilim insanları, mühendisleri ve astro-notlarıyla paylaşmanın mutluluğunu yaşadığını belirten Gezeravcı, “Uzaya adım atma hayali kuran genç kardeşlerimin, bu buluşmayı bir ilham kaynağı olarak görmesi ve gelecekte kendi başarı hikayelerini yazmaları en büyük temennim” değerlendirmesinde bulundu.

Gezeravcı, Konya’yı güzel hizmetleriyle bugünlere getiren ve bu imkanları tanıyan Başkan Altay’a da teşekkür etti.

TARİHİN DOĞU ANADOLU'DAKİ YANSIMASI: **VAN**

Sanatı ve tarihi
kalbinde taşıyan,
kültürel ruhu yansıtan
düş bahçesi

Yazı ve Fotoğraflar: **PROF. DR. ZERRİN ŞENTÜK**

duğu, bilimsel açıdan en doğru olanıdır. Urartulara uzun yıllar başkentlik yaptığı dönemde ise “Tuşba” olarak isimlendirilmiştir Van.

Edremit, Tuşba, Erciş, Gevaş, Özalp, Başkale, Muradiye, Çaldıran, İpek-yolu, Çatak, Bahçesaray, Gürpınar, Saray, tarihin derinliklerinden gelen kültürel kimliklerin uyum içinde yaşadığı ilçeleridir Van’ın. Artos, Süphan, Erek ve Nazo Dağları birbirine seslenir Van’da.

Gölü, sahili, mavi koyları, tarih kokan adaları, kalesi, kiliseleri, camileri, peri bacaları, travertenleri, şelaleleri ile bütünleşip doğal mimarisinin tadına varmak, halkıyla sohbet ederek tarihin sayfalarına dokunmak, Van’ı karada ve suda keşfetmek ve “Van Projesi” gerçekleştirmek için büyük bir heyecanla çekimlerime başladım.

Van’a geldiğim ilk gün “Geleneksel Van Evleri Mahallesi” eserini görmeye gittim. Kerpiç evleri, taş konakları, çeşmesiyle özgün bir mimari sunan bu proje, geçmiş kültürü günümüze yansıtan ve gelecek nesillere miras bırakan değerli bir eser. Şehri kuşbakışı gören bir alana inşa edilmesi açısından da oldukça ilgi çekmekte.

Van’a adını veren göldür “Van Gölü.” Van ilinin simgesi ve ülkemizin en

Yüksek dağların kucakladığı, binlerce yıllık tarihe sahip, medeniyetlerin zengin kültürel bileşkesiyle işlenmiş bir kültür diyarıdır “Van.” Mitolojinin kara sevdasının Doğu Anadolu topraklarında yaşandığı yerdur. Urartular, Medler, Persler, Romalılar, Abbasiler, Selçuklular, Karakoyunlular, Akkoyunlular, Osmanlılar gibi uygarlıkların derin izleri ile bütünleşerek, çağdaş bir şehir olmanın en güzel örneğidir. Zerrin kadeh çiçeği, ters lalesi, flamingoları, inci kefali, kedisi ile tanışmaktır; kahvaltısında doğal ürünleri tatmaktır Van.

Etimolojik olarak incelendiğinde, Van isminin nereden geldiğine ait kaynak belli olmasa da, Urartuların kullandıkları Biane, Bianili veya Viane sözcükleri ile ilişkili ol-

büyük gölüdür. Efsanevi “Van Gölü Canavarı”nın mekanıdır. Deniz seviyesinden 1650 metre yükseklikte parlayan yıldızdır. Uçsuz bucaksız gibi hissettiren silüetiyle göl değil, deniz olarak isimlendirilmeye layıktır “Van Denizi.” Endemik bir balık türü olan inci kefalı, huzur içinde yaşamını sürdürür sularında bu hazinenin.

Gün içinde güneşle buluşan Van Gölü, mavi, turkuaz, yeşilin her tonu, turuncu renkleriyle olağanüstü bir renk cümbüşünü; sudaki gökkuşağını sergiler ziyaretçilerine. Tabiatın sevda sözlerini fısıldadığı Akdamar, Çarpanak, Adır ve Kuş adaları, üzerindeki tarihi manastırları ile dans eder Van Gölü’nde; mavi yolculukların uğrak yeridir adalar.

Bir yarımada iken suların yükselmesiyle ada halini almıştır “Çarpanak Adası.” Bem-beyaz sahili, gölün turkuaz rengiyle birleştiğinde düşleri süsleyen Maldivler ile tanışırınız adeta. “Ktouts Manastırı”ndan günümüze kalan kiliseye ev sahipliği ya-

par.

Adır Adası’ndaki “Lim Manastırı,” Kuş Adası’ndaki küçük kilise kalıntısı, tarihin izleridir.

Hayranlık uyandıran, tarih kokan adalara tekne ile seyahat etmek, renk cümbüşü içinde rüya gibi bir yolculuğa çıkmaktır.

Gevaş İlçesi’nden kalkan teknelerle yirmi dakikalık bir yolculukla varılır “Akdamar Adası”na. Doğa ile tarihin, mavi ile yeşilin uyumuna, kilisenin mucizevi dünyasının eşlik ettiği cennettir Akdamar Adası; Van Gölü’nün incisidir. Mitolojinin sesinin dalgaların ritmini bozduğu mekandır. Bu ritimde, gökyüzüne yükselen çılgınlığın bir aşk hikayesine adını verdiği adadır; “Ah Tamara!” Gölün çılgın dalgalarında kavuşan Tamara ile sevdiğinin, gönüllere taht kuran destanı yazılmıştır Akdamar Adası’nda.

Henüz adaya varmadan, mavinin tam ortasında iken uzaktan dikkat çeker adanın

prensesi “Akdamar Kilisesi.” Adaya adını veren kilise, “Kutsal Haç Kilisesi” ismiyle de anılır. Vaspurakan Kralı I. Hacik Gagik Ardzruni’nin 915-921 yılları arasında Mimar Manuel’e yaptırdığı kilisedir.

İlk olarak adaya vardığımda, kilisenin içinde kendimi fotoğraf çekmeye o kadar çok kaptırmıştım ki dışarıda çıkan fırtınadan hiç haberim olmamıştı. Dışarı çıktığımda güvenlik görevlisi, martılar ve benden başka kimsecikler yoktu. Tekne seferlerinin fırtına nedeniyle erkenden iptal edildiğini öğrendiğimde panikle ve bir umutla sahile koştum. Bir tekne oracıkta duruyordu. Çölde su bulmuş gibi sevindim. Hukukçular tarafından özel kiralanan bir tekne olduğunu kaptan tarafından öğrendim. Yola çıkma zamanı geldiğinde hukukçuların ve kaptanın misafirperverliğinde Gevaş’a vardım. Hemen tripoduma fotoğraf makinemi yerleştirdim ve güzel dostluklar kurduğum hukukçu arkadaşlarla gelincikler arasında kaybolarak fotoğraf karelerinde dostluğumuzu sonsuzlaştırdık.

Akdamar Adası ve Kilisesi’nde fotoğraf çekmeye tam olarak doymamıştım. Bundan dolayı adaya ikinci kez gittim güzel bir havada. Tarih kokan bu ada, doğası, dokusu, martılar eşliğindeki doyumsuz manzarası ile kültürel etkileşimi tümüyle yansıtan bir cennet. Martıların, yavrularıyla birlikte gökyüzündeki dansları, adayı tepeden korurcasına uçmaları, olağanüstü bir şölen sunar ziyaretçilerine.

Mimarisi, dış süslemeleri, freskleri ile dünya mimarlık tarihinde de ünlüdür Akdamar Kilisesi; tarihte Ermeni Patrikliğinin merkezi olan manastırın bir bölümüdür. Diğer bölümler, Katagigos I. Zacharias

Şapeli, Katogigos Thomas Jamatunu, Çan Kulesi, Ruhban Okulu, Katogigos Stephanos Şapeli, Manastır odaları, Manastır avlusu, Güneydoğu Şapeli ve sarnıçtır.

Göl üzerinde yükselen Akdamar Kilisesi, kubbesi ile bir harmoni sergileyen dört cephesiyle tarihin sürekliliğinin bir simgesi. Dört yapraklı yoncaya benzeyen haç planına sahip mimarisiyle sanatın dile geldiği bir geometri harikası. Kilisenin estetik değerini artıran, dış duvarlarındaki insan ve hayvan figürleriyle öykülerin betimlendiği kabartmaların her biri adeta bir heykel görünümünde sanatsal şaheser. Bu kabartmalar arasında en önemlisi, batı cephesinde pencerenin sol tarafında yer alan, Kral I. Gagik’in Hz. İsa’ya kilisenin maketini sunduğu sahneyi konu almaktadır.

Kilisenin içine girildiğinde fresklerin tılsımıyla büyülenirsiniz. Bir bölümü dö-

nesi, Hz. İsa’nın göğe yükseliş sahnesi, Hz. İsa’nın tanrıya adanması, Yusuf’un rüyası, Hz. İsa’nın son akşam yemeği, Hz. İsa’nın vaftiz edilmesi, Hz. İsa’nın çarmıha gerilme sahneleri betimlenmiştir fresklerde.

Urartu, Selçuklu ve Osmanlı medeniyetlerinin izlerini taşıyan heybetli mimarisiyle şahlanır “Van kalesi.” Kaleye çıkarken her kareyi kadraja sığdırmak, tepesinde ise medeniyetlerin iç içe kaynaşmasına şahit olmak, bir kültür denizinde kaybolmaktır. Gün batımında, turuncu, yeşil ve mavinin masalsi karışımının bir tablo meydana getirdiği manzara ruhunuzu harekete geçirir. Sur duvarları, mağaralar, kaya mezarları, Analı Kız Tapınağı, çivi yazıtları, Süleyman Han Camii, tarihin sonsuzluğa taşınmasıdır Van Kalesi’nde.

külmüş olmasına rağmen, geçmişteki ihtişamını korurcasına renkleri ve anlatıkları kompozisyonları ile kilisenin etkileyici doğasına uyum sağlamakta. Adem ve Havva’nın yaratılış sahnesi, yasak meyveyi yemeleri, Hz. Meryem’in müjde sah-

Tarih ile sanatın ahenkli birleşimiyle, Van’ın geçmişinin günümüze devamlılığını gözler önüne serer “Van Müzesi.” İnsanlığın ilk çağlarından olan Paleolitik dönemden itibaren Neolitik, Kalkolitik,

Tunç çağlarından ve Urartu, Pers, Roma, Selçuklu, Osmanlı gibi medeniyetlerden miras kalan eserler koleksiyonuna sahip müze-
de, anı unutup geçmişe yolculuğun başladığını hissedersiniz. Yir-
mi üç bölümden oluşan Van Müzesi'nde, steller, kitabeler, çanak
ve çömlekler, bilezikler, sikkeler, Van kültürüne ışık tutan arkeolojik
ve etnografik eserler yer alır. Kalenin yansımasını barındıran cam
cephesi, kaleyle iç içe geçmiş izlenimi uyandırır.

Van Kalesi'nin kucakladığı, sanatın ve tarihin ruhunu yansıtan bir
mücevherdir "Eski Van Şehri." Sadece birkaç nadide mimari yapı-
sıyla ayakta kalan büyümlü ve gizemli şehirdir. Etkileyici görüntüsü
ile zamanın durduğunu hissettirir. Neredeyse 1915 tarihinde yok
edilmesine rağmen, bu haliyle bile etkileyici olan ve günümüze
ulaşan Ulu Camii, kiliseler, hamam, Kızıl Minareli Camii'nden kalın-

tılara ve Hüsrev Paşa Camii ile Kaya Çelebi Camii'ne ev sahipliği
yapar.

Van Kalesi'nin yakınında bulunur kedi cenneti "Van Kedi Evi." Mavi,
yeşil, kehribar, soylu, oyuncu, zeki kavramlarının bir vücutta top-
landığı, dünyanın en eğlendirici varlığıdır "Van Kedisi." Bir gözü
mavi, diğeri kehribar; bir gözü mavi diğeri yeşil; ikisi birbirinden
farklı muhteşem gözleriyle tektir. Van Kedi Evi'nde kedilerle vakit
geçirmek, onlara yiyecek verirken davranışlarını izlemek, insan ru-
huna duygusal kazanç sağlar. Yaklaşık olarak üç saat geçirdiğim bu
yerde kadrajımı süsleyen pisiciklerle, tekrar görüşmek üzere ayrıl-
mak zorunda kaldım.

Yukarı Bakraçlı Köyü'nde yer alır "Yedi Kilise." Ereğ Dağı'nın etek-

lerinde Van'ın tarihi bir hazinesidir. Yedi
Kilise'nin en eskisi, sadece apsisi kalan St.
Sophia Kilisesi'dir. Diğer kiliseler, Meryem
Ana, St. John, Kutsal Haç, St. Seal, St. Sion
ve Jamatun'dur. İki büyük deprem geçi-
ren Meryem Ana Kilisesi, din adamlarının
freskleriyle donatılmış sütunları ve bak-
maya doyamayacağınız duvarlara işlenen
haç figürleri ve taş dizilimleri ile taş işçi-
liğinin olağanüstü sonucu olarak tarihin
sayfalarına geri dönmenizi sağlar. Yıkılan
kubbesi ahşap parçalarıyla kapatılmaya
çalışılan kilise, dört yapraklı yonca mimar-
isine sahiptir.

Her mevsim ayrı bir görsel şölen sunar
"Muradiye Şelalesi."Yakınındaki asma köp-
ruden bakıldığında, yeşilin ipeksi güzelli-
ğinin arasında gür sesiyle şahlanarak dans
eden su, gelin duvağı gibi kaplar etrafını.

Şelale, suladığı bitkileri yiyen inekler ile
birlikte, doğanın masalsı bir armağanıdır.
Fotoğraf çekerken aniden başlayan yağ-
mur bir müddet mola vermeme neden
olmuştu ki şelale ile yağmurun düeti ruhu-
mun iklimini değiştirdi. Huzur veren din-
lendirici ritmiyle suyun sanatla buluştuğu
görsel ve işitsel bu doğa yolculuğunda, bir

tutku oldu kadrajıma fotoğraf sanatı açı-
sından değerler yüklemek.

Sodali suda yaşayan, akıntıya karşı yüzen,
engelleri aşarken uçan balık "İnci Kefali"
nin göç ettiği yerdir "Erciş Balık Bendi."Ço-
ğalma döneminde akıntının tersi yönün-
de yüzerek yumurtalarını bırakıp Van Gö-
lü'ne tekrar geri dönerler. İnci kefallerinin

göç yolculuğuna canlı şahitlik etmek için tek yerdir.

Oluşumlarına benzeyen yapısıyla, Kapadokya'nın Van versiyonudur "Vanadokya;" diğer adıyla "Van Peri Bacaları." Olağanüstü doğa mucizesini estetik zarafetle sergiler. Başkale İlçesi'nde, volkanik Yiğit Dağı'nın püskürttüğü kayaçların, yağmur ve rüzgar olaylarından etkilenmesi sonucunda meydana gelen peri bacaları, gizemli yapısıyla saklı kültürel mirastır. On yedi bin adet peri bacası, kaya mağaraları, tünelleri ile bir doğa harikasıdır Vanadokya.

Gürpınar İlçesi'nde sarp kayalıkların üzerinde tüm ihtişamıyla, manzaraya hakim bir konumda yükselir "Hoşap Kalesi." Kalenin giriş kapısı özgün yapısıyla görkemli bir anıttır. Kale içindeki eski hamam, medrese, sarnıç, zindan ve odalarda, tarihin parmak izleri karşılar sizi.

mirastır.

Özalp İlçesi'nde yer alır "Dönerdere Köyü." Van'ın küçük Trabzon'udur. Karadeniz'den Doğu Anadolu'ya uzanan dostluğun simgesidir. Doğu'nun Karadenizlisidir bu köyde yaşayanlar. Van'da Karadeniz izlerini ararsanız burada bulursunuz. Trabzon ile Van'ın kaynaşmasının en güzel örneği ve temsilcisidir.

Van'da kaldığım süre içinde Van Projesi gerçekleştirmem sırasında dostluklarını ve desteklerini esirgemeyen İstanbul Teknik Üniversitesi'nde iken asistanım ve şimdilerde Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde Dr. Öğr. Gör. Mustafa Aydın, Yakup Seleş, Resim Öğretmeni Orhan Korkmaz, Güvenlik Şefi Saltuk Buğra Balıkcı ve Kapitan Mehmet Raci Teran'a sonsuz teşekkür ederim.

Kahvaltısıyla güne başlayarak, kedisiyle vakit geçirmek, gölünde mavi yolculuğa çıkarak martılar eşliğinde adalarda zamanın durduğunu hissetmek, doğasında kaybolmak, çağdaş misafirperver insanları ile tanışmak, sahilinde sessizliği içine çekerek bir peri masalında kaybolmak için Van'a gelmenizi öneririm.

köse bucak
Dünya
WWW.KOSEBUCAKDUNYADERGISI.COM.TR

Yeni yüzü
ile yayında

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

GÜLSÜN AYDOĞDU İLE SÖYLEŞİ

Özgeçmiş

1971 Konya Meram doğumluyum. İki çocuk annesiyim. Yıllardır sürdürdüğüm çalışmalarına 2011 yılından bu yana Selçuklu Belediyesinde çini desinatörü olarak devam ediyorum.

Sanat serüveniniz nasıl başladı? Yeteneğinizi kim nasıl keşfetti?

Çok küçük yaşlarda okul defterlerime, kitaplarıma resimler çizen, kalemi en çok bunun için kullanan bir çocuktum. Zamanla her fırsatta, farklı şekilde çizip boyadıkça ailem ilgilendiğim alanlarda eğitimlere katılmamı sağladı. Moda ta-

sarımdan, kara kaleme, yağlı boyadan nakışa çok çeşitli alanda eğitim aldım, ailemin bu konudaki desteği büyük. Yaptığım çalışmaları gösterdiğimde mutlu olan, beğenisi ifade eden kıymetli annem ve babam, genç yaşta evlendikten sonra eşimin ve çocuklarımla aynı desteği sürdürmesi en büyük nasibim ve mutluluğum. Alaylı olarak, usta çırak ilişkisi ile yetiştirdim.

Peki ya çini?

Temel teknik eğitimimi Selçuklu Belediyesinin meslek edindirme kurslarında aldım. Sonra evde atölye çalışması olarak devam ettirdim. Geleneksel gravür

çini yaptım. Daha sonra Selçuklu Belediyesinin Devlet Planlama Teşkilatı ile yürüttüğü Kor Ateşin Sır Gülleri isimli projeye katıldım. Daha sonra cam sektöründe hem tasarım hem üretim bölümünde uzun süre çalıştım. İnanılmaz güzel bir dönemdi, geliştiriciydi benim için. Cam çarpıcı ve şık, çok güzel bir üretim alanı. Ama çini geleneğin taşıyıcısı, çok kadim bir sanat. Bu konuda kendimi geliştirmek için çininin beşiği Kütahya'ya gittim, atölyelerde çalıştım. 2009 yılında Konya'da kendi atölyemi kurdum. KOSGEB'in kadın girişimcilik destek programını kazandım. Ardından Selçuklu Belediyesi çini atölyesinde

değerli hocamız Veli Tuna ile çalışmaya başladım. Halen kurumumda devam ediyorum.

Tuval, ahşap, yaprak, cam, çok çeşitli materyallerde çalışma yapıyorsunuz. Çininin diğerlerinden farkı nedir?

Doğadaki her materyal ve doğanın kendisi sanat. Sanatçı için ilham kaynağı bizzat doğa. Ahşabın ya da camın fırçanıza verdiği tepki farklı, seramiğin ki farklı. Her biri kendi büyüsünü, tılsımını

taşıyor. Çinide ise önce seramiğin şekillendirilmesi, pişmesi, desenlemenin ardından sırlanması, çok yüksek sıcaklıklarda yeniden pişirilmesi gerekiyor. Çok enteresan, her aşaması ayrı işçilik ve özen isteyen bir süreç. Her aşamada elinizdeki ürün başka bir hale bürünüyor. "Hamdım, piştım, yandım" diyen insanın serüveninin topraktaki yansıması gibi adeta. Çini geçmiş ve gelecek demek. Muhtemeldir ki diğer geleneksel sanatlarımız için de geçerlidir, ustalar "çini sa-

natçısını kendisi seçer" der, siz onu değil o sizi bulur. Bu açıdan ne mutlu ki çini benim durumum, nasibimdir.

Selçuklu Belediyesi Çini Atölyesi geleneksel motifler mi üretiyor?

Biz Selçuklu motiflerini çalışıyoruz. Belediyemizin Büyük Selçuklu Mirası adı altında şu anda dünyanın önemli müzelerinde sergilenen eserleri kayıt altına aldığı çalışmada yer alan eserlerin replikalarını üretiyoruz.

Sanatçı kimdir sizce?

Sanatçı tek düze değil, özgün ve özgür olandır. O yüzden replika eseri çalışma dahi, her sanatçı kendinden izler bırakır, çizgileri ile renkleri kullanışı ile imzasını atar.

Çini ile ilgilenen kişilere tavsiyeleriniz ne olur?

Çini ya da sanatın başka dalları, mutlaka sanatla temasta olsunlar. Kendilerine deneme şansı versinler. Herkes sanatçı olmaz, olmak zorunda değil. Ama sanat insan içindir ve insanın kendisini keşfetmesine imkan verir. Boya ile, fırça ile, seramik ile, tuval ile, elinizdeki ne olduğundan bağımsız şekilde bu dünyaya girdiğinizde kendinizi bulacaksınız. Daha özgür düşünmenin, özgünlüğün yolunu açacak size sanat.

Çini özelinde ise iyi bir temel eğitimin ardından, çininin kurallarına hâkim olduktan sonra, fırçanın sizi yönlendirmesine, dans etmesine izin vermenizi öneririm. Önce taklit olacak, acemilik olacak, sabredeceksiniz. Sonra kendi çizginizi bulacaksınız. Her fırça darbeniz sizi ifade edene kadar sabırla devam edin. Sonra o sırlı çiniler size sırlarını verecek.

Aktivite ve Sergiler

2003-2004 Tanıtım ve Satış Standı, Real Konya AVM, KONYA

2007 Kor Ateşin Sır Gülleri Çini Sergisi, KONYA

2009 Kişisel Sergi, Konya Güzel Sanatlar Galerisi, KONYA

2012 Workshop, Konya Japonya Kültür Derneği, Türk Günleri Etkinliği, TOKYO/JAPONYA

2013 Workshop ve Karma Sergi, SARAYBOSNA/BOSNA HERSEK

2019 Workshop, Şeb-i Arus Etkinlikleri, Mevlana Kültür Merkezi, KONYA

2022 Karma Sergi, Türklerin Mirası Sergisi, TAŞKENT/ÖZBEKİSTAN

TÜRKÇE

Dünya Çocuk Barışı Çağrısı

Gazze başta olmak üzere
masumiyetin öldürüldüğü her yerde
yok edilmek istenen
insanlık değerleridir.

Dünya yeni ve vahşi bir savaşın eşiğinde.
İnsanlığın hayat hakkı
ve gelecek umudu tehdit altında!

Önce çocuktan yana tarafız!

Susmuyoruz! Susmak, yakında
dünyanın her yerindeki çocuklara
ölümün kapısını aralamak olacaktır.

Belki bugün mutsuz olabiliriz ama
hiçbir vahşi güç ve kirli savaş öldüremez
insanlığın içindeki umudu.

Çağrımız herkesedir:
Yeni bir tarih yazmak için
DÜNYA ÇOCUK BARIŞI
yürüyüşüne hazır mısınız?

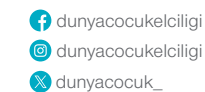
ÇOCUK VAKFI

Zafer Sokağı, No: 17, Nişantaşı 34371 İstanbul / Türkiye
T: +90 212 240 23 83 - 240 41 96 F: +90 212 230 01 25
E: bilgi@cocukvakfi.org.tr / www.cocukvakfi.org.tr

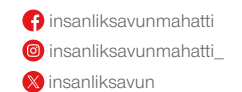
DÜNYA ÇOCUK ELÇİLİĞİ

info@dunyacocukelciligi.com

İNSANLIK SAVUNMA HATTI

info@insanliksavunmahatti.com

KAŞIĞIN HİKAYESİ

Söyleşi: **Tuğba Hilal Kabakçı**

Geçtiğimiz aylarda vefat eden Kaşıkçı Dede Mustafa Sami Onay ile birkaç yıl önce Konya adına güzel bir proje için şehirde bilgi toplarken yollarımız keşişti. Oturup uzunca muhabbet ettik. Bu güzel anlatımın bir kısmını daha fazla insana anlatabilmek için bazı yerleri not aldım. Ben de kaşık metaforunu ondan öğrendim. Bir odun parçasından öğrenebileceğimiz ne olabilirdi ki? Hz Mevlana'nın Ney Metaforundan sonra beni çok etkileyen hikayelerden biri oldu. Onda da kamışın hikayesini öğrenmiştik. İnsanın tüm evreni içinde taşıdığı ve doğayı nasıl temsil ettiğinin muhteşem bir örneğidir Kaşık ve Ney. Aslında doğadaki ağaçlar çiçekler böceklerle aynı sınavdan geçiyor gibiyiz. Her birimiz bir diğermiz ile terbiye ediliyor. Kamil insan olabilmek için manzaraları farklı çetin yolların talibiyiz yaşadıkça

Kaşıkçı Dede'nin, mesleğine aşık ve onun hem maddi hem ruhani boyutunu böylesine içselleştirmiş bir insanın sözlerine kulak verelim.

Hikayeyi öğrenmek için sabırsızlanıyorum öncelikle Kaşıkçı Dede Mustafa Sami Onay kaşıkçılığa nasıl başladı?

Konya'da 4. Nesil kaşıkçıyım. 12 yaşından itibaren kaşıklara zımpara yaparak

başladım. Aileden gelen bir gelenektir bizde. Şuanda ekonomik şartlar ve metal kültürünün Anadolu kültürüne ağır basmasından dolayı tahta kaşığa talep yok. Şimdi kendimden sonra kızımı yetiştiriyorum ve birkaç tane engelli arkadaşımızı yetiştiriyorum.

R e s m i
o l a -

rak yetiştirip sertifika verdiğim kimse yok ancak başka mesleklerden gönüllü olarak çok fazla insan bu sanatla ilgileniyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın ölme-ye yüz tutmuş mesleklerin ustaları "Bir Ustadan Bin Ustaya" projesi kapsamında içinde 17 yıl önce yaşayan bir usta olarak keşfettiler beni. Belirli sınavlardan geçerek bana bir kimlik verdiler. Bakanlığın sanatçısı oldum.

Kaç çeşit kaşıktan bahsedebiliriz?

Mevlevi geleneği ile beraber, Türk İslam geleneğinde çorba, yemek, pilav, hoşaf, tatlı, mama, kahve ve baharat kaşığı gibi pek çok kaşık türü bulunmaktadır. Öncelikle bunlar kaşıktır yani yemeği ağıza aktarma aracı olarak kullanılırlar. Bunlardan ayrı bir de yemeği kaba aktaran araç gereçler vardır bunlar da ahşaptan yapılan kepçe kömçe gibi çeşitlerdir.

Bu arada aile olarak biz hala ahşap kaşıkla yemek yiyoruz.

Siz aynı zamanda bir sanatçısınız. Yaptığınız sanatı nasıl yorumluyorsunuz?

Sanatın sadece fiziki tarafıyla değil görünmeyen bilinmeyen boyutu ile de ilgileniyorum. İnsan yaşamı ile bağlantılı mesleklerden biridir kaşıkçılık.

Beni bu sanatın mistik boyutu daha çok ilgilendiriyor. İnsanı kamile ulaşmanın bir göstergesidir kaşıkçılık. Odundan size hizmet eder hale geliyor. Bu yönüyle ilgilendiğim için yurtdışından ve yurt içinden çok kişi özellikle arar bulur beni

Yolda bir odun gördüğünüzde kışın olursa yanınıza alırsınız, mangal için alırsınız ya da ayağınızla itersiniz. Ancak ehlinin eline düşerse tekme attığınız ahşap size hizmet eder hale gelir. Bu odun parçası bir ağacın dalı idi ve biz onu anasından özünden ayırdık. Bir idi iki oldu. Daha sonra odunu ikiye ayırdık oda iki oldu ve hizmetini tamamladığında yine döneceği yer topraktır. Ağacı kestiğinizde ağaç ağlar gözyaşı akar tıpkı yeni doğmuş bebek gibi. Annesinden ayrılır. Kaşığa baktığında insan gibidir kafası gövdesi vardır. Biz bunu ehil ellerde işliyoruz. Örneğin ilk darbeyi boğazına vururuz. Çünkü yukarıda akıl var aşağıda kalp. Kalp ile akıl arasındaki nefis bağlantısının azalması gerekiyor. Nefsin körelmesi gerekiyor. Daha sonra kafanın dünyevi işlerle meşgul olmaması için kafasının boş olması gerekiyor. Bu ağacın da sana hizmet etmesi için içinin boşaltılması gerekiyor. Bu yüzden kaşığın baş tarafını oyarız. Kaşık sizde neye hizmet edecekse ona yönlendirmek zorundasınız. Tıpkı insan gibi. İnsan da belli bir olgunluğa gelince ne olacağına karar verir. Bu oyma işlemlerini

neyle yaparız testere, zımpara pek çok şey... İnsan da olgunlaşması için sıkıntılar, kırıklıklar yaşamalıdır. Böyle olgunlaşır. Kamil insana ulaştıktan sonra sırlanır. İşte kaşık da size hizmet etmesi için sırlanması gerekir. Ağacın gözyaşı çam sakızıdır. Bunun içine tatlı badem yağı ve keten tohumu da konularak belli oranlarda bunların üçü (benmari usulü ile) yavaş yavaş kaynatılır, hem hal olurlar. Daha sonra ince bir tülbenitten geçirilerek arındırılır ve kaşıkların üzerine sürülerek sırlanır. Allah gün içinde iki kez oksijeni yeniler biri sabah diğeri ikindi. Sabah bu karışımı sürerek kaşığı dışarı koyarsanız güneşini, oksijenini alır ikindin de arkasını çevirirsiniz orası da alır böylece kaşık parlak ve sağlam olur.

Nefs terbiyesi ile kaşık arasındaki bağlantı nedir?

İnsana dair yapılan sanatın tamamı insanı anlatır aslında. Sanatın içinde gerçek sanatçısını aramak zorundasınız. Odun mu beni terbiye etti yoksa ben mi oduna şekil verip onu terbiye ettim? Odun beni terbiye etti. Kaşığı yaptığımda küçük bir budak çıktı üzerinde. Nefsim der ki bunu 10 lira yerine 5 liraya sat. Ama Kur'an kendinize yapılmasını istemediğiniz bir şeyi başkasına yapma diyor. Bunu satmak ne sanatkara ne de insanlığa yarar. İşte nefsimle mücadelede odun beni terbiye etti. Odun sana dik-

kati, estetiği, zarafeti öğretiyor. Konya, bozkır olmasına ve şimşir ağacı hiç olmamasına rağmen, nasıl oldu da

Konya Bozkır bir alan ve şimşir ağaç da neredeyse yok peki kaşık üretimi nasıl burada geleneksel el sanatları arasında yer aldı?

Tarihte bilinen ilk Türk mutasavvıfı Hoca Ahmet Yesevi'nin ana mesleği, kaşıkçılık. Kaşıkçılık mesleği, Hoca Ahmet Yesevi'nin öğrencileri ve takipçileri olan Horasan Erenleri tarafından Anadolu'ya getirilmiş. Anadolu Erenleri, hem meslek hem de Hoca Ahmet Yesevi'nin hatırası olarak bu mesleği yaşatmışlar. Kaşıkçılık, önce Karaman'da (Larende) yaygınlaşmış; üretilen kaşıklar, daha büyük bir yerleşim ve pazara sahip olduğu için Konya'ya getirilerek satılmış. Mevlana Celaleddin-i Rumi Karaman'dan Konya'ya geldiğinde onunla birlikte gelen Horasan Erenleri, bu mesleği yaygın hale getirmişler. Tasavvuf ekolünün üç ana damarı olan Mevlevilik, Bektaşilik ve Ahilik'te kaşık ve kaşıkçılık mesleği, Hoca Ahmet Yesevi'nin mesleği olarak kabul edilmiş, dervişler ve Ahiler; kaşıkları kuşaklarında kutsal bir hatıra olarak taşırlarmış. Yeniçeriler ve deliler borklerinde tahta kaşık mutlaka bulundurlarmış. Çift taraflı kaşık, Mevlevi Dergahına yeni gelen Can'a verilirmiş. Bir tarafıyla çorba, pilav yenir;

diğer tarafıyla hoşaf içirmiş. Kaşığın sapının yuvarlak olması elde kolayca döndürülebilmesini sağlamak içinmiş. Aynı kaptan yemek yenildiği için kaşığın sofraya bakan kenarıyla yemek alınır, diğer kenarıyla ağıza götürülmüş. Böylece mümkün olduğu kadar ağza değen kenar yemeğe daldırılmamış olurmuş. Kaşık her ağaçtan yapılır; fakat ustalara göre en iyisi şimşir olanıdır. Şimşir ağacı; mikrop barındırmaz, yağın suyunu yemeğe yansıtmaz, yemeğin yağın, suyunu, lezzetini emmez. Yemek kaşığı olarak kullanılacak şimşir ağacına rügan cila atılmalıdır. Rügan cila özellikle kayısı, erik, çam ağaçlarından akan reçineler (sakızlar) toplanarak keten tohumu yağı ve badem yağıyla birlikte kaynatılarak elde edilir. Yani iyi bir kaşıktaki vernik değil, doğal olan rügan cila kullanılmalıdır.

Dışarıda doldurulanların içerde boşaltılması gerekiyor. Yani kaşığı hem işleyeceksin hem de Hay zikrini çekeceksin. Konya'da kaşık geleneği tüm Anadolu'da olduğu gibi Anadolu erenleri ile gelmiştir.

Kaşığın üzerindeki yeşil "destarlı sikke"; Hz. Mevlana'nın Konya'da metfun olduğunu ve Mevleviliğin Konya'da doğduğunu sembolize eder. Aşkın çiçeği "lale" ise, derviş olmak için aşk gerektiğini, lale soğanının çiçeğe dönüşmesi gibi sabırla olgunlaşmak gerektiğini ve pişirdiğimiz aşık aşk katmak gerektiğini anlatır.

"Aşa katarsan aşk, olur sana aş; aş katmazsan aşk olmaz sana aş."

Hz. Mevlana

KAŞIKÇI DEDE MUSTAFA SAMİ ONAY

1960 Konya doğumlu Mustafa Sami Onay, dedesinden öğrendiği mesleğini yıllarca sürdürdü.

Geleneksel Konya kaşığı yapan bir ailenin dördüncü kuşak ustası olarak mesleğini 50 yılı aşkın süre devam ettirdi. 2015 yılında yılın Ahisi ilan edilen Onay, Geçtiğimiz yıllarda Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın elinden 'Yaşayan İnsan Hazine' Geleceğe Aktarılan Mirasın Temsilcileri' ödülünü aldı.

Yaşamı boyunca çok sayıda çırak yetiştirerek kaşık yapım ustalığı geleneğinin yaşatılmasına önemli katkılar sunan Mustafa Sami ONAY, 19 Ocak 2024 tarihinde vefat etti.

Fotoğraflar için:
Mustafa Manap,
Hüseyin Kanber'e
teşekkürlerimizle...

köşe bucak Dünya

SEYYAHIN SEYİR DEFTERİ

Dünyanın doğusunu, batısını, kuzeyini, güneyini sizler için köşe bucak geziyoruz. Gezip gördüğümüz ülkeleri her yönüyle sizlere aktarmaya çalışıyoruz.

Olur da bir gün sizlerinde yolu bu ülkelere düşerse; nereleri gezmeli, nerede kalmalı, ne yemeli, nereleri görmeden asla dönmemeli gibi pratik alternatifli bilgilerin yer aldığı programı Ali Sami Palaz hazırlayıp sunuyor.

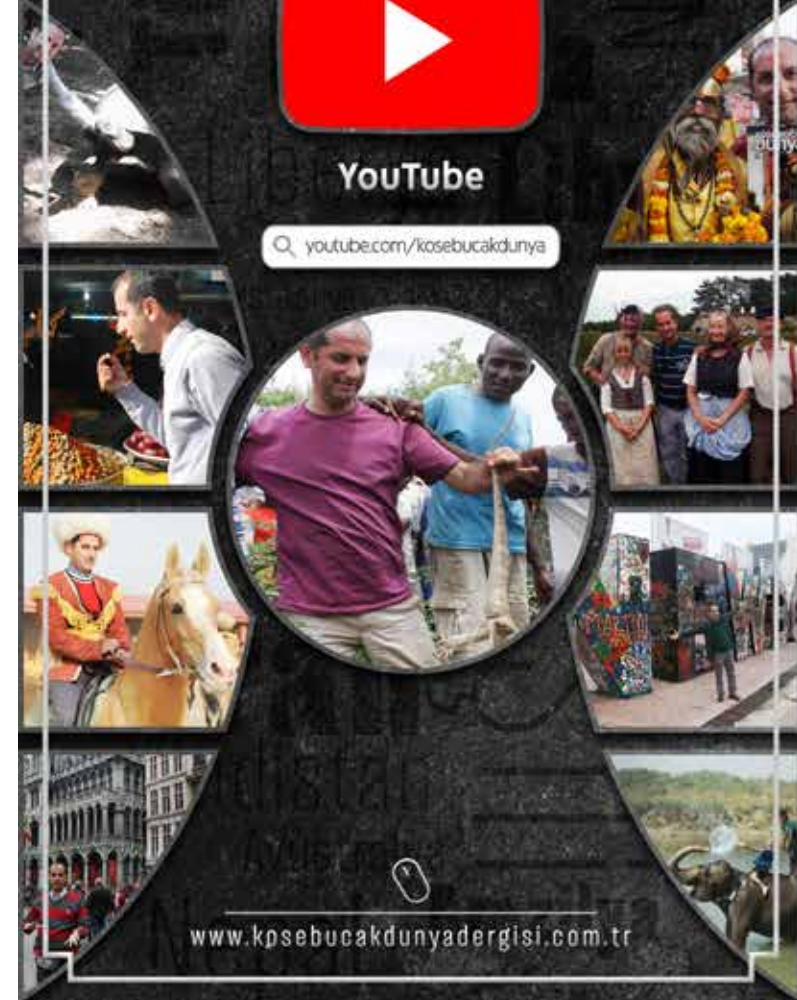
Köşe Bucak Dünyanın kapıları sizler için açılıyor.

İYİ SEYİRLER

YouTube

youtube.com/kosebucakdunya

www.kpsebucakdunyadergisi.com.tr

PORTFOLYO

Fatih Sarıkaya

1983'te Ankara'da doğdu. 2002-2006 yılları arasında Selçuk Üniversitesi matematik bölümünde okudu. Özel sektörde öğretmen olarak çalışmaktadır. 2000 yılından itibaren doğa sporları ile ilgilenmektedir. 2010 yılında ilk nikon d80 makinesi alarak fotoğraf çekmeye başlamıştır. 2021'den bu yana konfad üyesidir. Fotoğrafı ve matematiği güzelliklerin kapısını açan bir tutku olarak görmektedir.

